

OBSAH:

Jednání první.

I. obraz. (Přístav v Efesu.) Do efeského přístavu přijel právě na lodi mladý muž jménem Antifolus. Pochází ze Syrakus a je doprovázen mladým, veselým sluhou Dromiem. Proč přijel do Efesu? Měl kdysi bratra, dvojče, a tento bratr, ještě jako malé děčko v kolébce, se jeho rodičům ztratil. Stejný osud stihl tehdy i bratra = blízence Dromiova. Nyní, jako dospělý muž, vydal se Antifolus na cesty, aby svého bratra, a možno-li i bratra Dromiova, vyhledal. Dosud pátral marně. Efesos je poslední zastávka na jeho cestě. Nenalezne-li bratra zde, vrátí se domů do Syrakus. A hned, jakmile přistal v Efesu, dovídá se Antifolus Syrakuský novinu ne právě příjemnou. Mezi Syrakusami a Efesem vypukl těžký spor, který vedl již tak daleko, že každý Syrakusan je popraven, jakmile vstoupí na efeskou půdu.

Antifolus Syrakuský se tím sice nedá zastrašit; pošle jen Dromia do přístavní hospody, aby tam uložil něco málo peněz, které jim ještě zbyly. Přece však se zamyslí, jak za těchto okolností hledat bratra.

Ze svých myšlenek je vytržen hlučným příchodem — koho? Je to zřejmě Dromio, také na to jméno slyší. Avšak tento Dromio — říkej-

me mu pro jistotu Efeský — mluví jaksi s cesty. Nic nechce vědět o penězích, které měl uložit v hospodě a naopak velmi energicky vyzývá svého pána, aby s ním šel — a to ihned — domů, kde prý ho čeká manželka s obědem, celá netrpělivá a rozzlobená, že pán otáli s návratem a že jídlo se zkazí. Antifolus Syrakuský to má za jeden ze žertů svého sluhy, pak se však dopáli i on a Dromia zažene.

II. obraz. (V domě Antifola Efeského.) Adriana očekává se svou sestrou Lucianou netrpělivě svého chotě. Její choť se jmenuje Antifolus, tedy Antifolus Efeský, a je velkým pánem v Efesu; je nejbohatším obchodníkem v městě a současně prvním rádcem efeského vévody. Jak se proslýchá, byl to on, kdo naléhal na ostrý postup proti Syrakusám. Rozhovor obou sester je přerušen příchodem Dromia Efeského, který referuje své paní o nepochopitelném chování svého velitele. Adrianě dojde trpělivost. Dromio je poslán zpět s rozkazem přivést pána za každou cenu. A protože Dromio je nespolehlivý a protože kdoví, nevězí-li za opožděním chotě nějaká žena, vydá se rozčilená a žárlivá Adriana za manželem sama.

III. obraz. (Před domem Antifola Efeského.) Dromio Efeský trpce a jistě právem náříká na osud sluhů. Což je to lehké poslouchat pána a poslouchat paní, chce-li jeden to a druhý opak?

Antifolus Syrakuský se zatím sešel s Dromiem Syrakuským. Sluha nechce nic vědět o svých domnělých nejnepřátelích žertech. Antifolus

Syrakuský je proto právem na něj rozzloben. Zůstane však jen při tom, neboť je překvapen příchodem dvou krásných mladých dam, Adriany a Luciany, které ho oslovují jménem, a z nichž jedna, Adriana, ho nazývá dokonce svým chotěm. Záhy odcházejí všichni do domu, z něhož dámy vyšly, k obědu. Dromio Syrakuský pak dostane rozkaz, nepustit nikoho přes práh. Adriana, šťastna, že zárlila zbytečně, nechce být rušena.

Antifolus Efeský — musíme říkat Efeský, neboť je podoben svému syrakuskému jmenovci jako by mu z oka vypadl a lze je rozlišit jen tímto přídomkem — tedy Antifolus Efeský vrací se svým sluhou Dromiem Efeským domů. Pospíchá, neboť nerad nechává svou paní čekat. Doprovází její zlatník Angelo. U Angela objednal Antifolus Efeský zlatý řetěz pro svou choť, Angelo se však omlouvá, že zlatý řetěz není dosud hotov. Avšak, co to? Když Antifolus Efeský chce s ostatními vstoupit do svého domu, shledává, že dveře jsou zavřeny. Tlukou, volají, ale nic naplat, naopak, někdo, kdo si říká Dromio, si z nich uvnitř domu zřejmě tropí šašky a hlas Adrianin je dokonce všechny posílá k čertu s poukazem na to, že její muž sedí u ní doma. Antifolovi a Dromiovi Efeskému nezbyvá, než aby odešli od vlastního prahu s nepořízenou a o hladu.

IV. obraz. (V domě Antifola Efeského.) Antifolus Syrakuský se zamiloval do Luciany a dvoří se jí. Ta ho však odmítá, ač se jí velmi líbí. Což Antifolus není chotěm její sestry?

Angelo přináší zlatý řetěz. Antifolus Syra-

kuský, který si není vědom, že by byl řetěz objednal, se sice diví, ale přesto šperk přijímá.

Dromio Syrakuský měl v domě Antifola Efeského také dobrodružství. Dostal co proto od jakési strašně tlusté ženské, která tvrdí, že je jeho manželkou.

V. obraz. (Ulice v Efesu.) Antifolus Efeský a Dromio Efeský, oba hladoví, sedí smutně na ulici. Antifolus Efeský žárlí na svou choť. Proč před ním zavřela dům? Posílá Dromia Efeského pro bič; tím vytrestá nevěrnou svou ženu i její milence.

Zlatníka Angela zatím stihla nehoda. Je žalován pro dluh, který okamžitě nemůže zaplatit, a je tu také již strážník, který ho chce pro dluh zatknout. Avšak, jaké štěstí, tu je pan Antifolus, a ten Angelovi zaplatí za řetěz, který před chvílí od něho dostal a tak Angelovi umožní vyrovnat dluh. Avšak Antifolus Efeský nechce o dluhu ani slyšet; řetěz sice objednal, do dneška však nespáčil. Angelo přísahá, že řetěz odevzdal. Strážník tedy zatýká Antifola Efeského. Efesané, lid pořádkumilovný, který ctí zákony a předpisy, jsou rozhořčeni a pobouřeni. Jeden z obou lže, a to tu ještě nebylo, aby kdo buď popíral dluh před úřadem, nebo falešně obvinil jiného z dluhu. Angelo i zatčený Antifolus Efeský odnášejí si každý svůj díl.

JEDNÁNÍ DRUHÉ.

VI. obraz. (V domě Antifola Efeského.) Adriana je smutná. Chování jejího muže se změnilo, a Adriana má podezření, že miluje jinou ženu.

Přichází Luciana a doznává, že ona je tou ženou, do níž se Antifolus zamiloval.

Do vzrušené rozmluvy obou sester vpadne Dromio Syrakuský. Hlásí, že pán byl zatčen — proč, to Dromio neví — a že potřebuje okamžitě třicet zlatých, aby mohl být propuštěn opět na svobodu. Ovšemže Dromio dostane ihned peníze a hned s nimi utíká za pánem.

VII. o b r a z. (Ulice v Efesu.) Hlasatel oznamuje, že dnešního večera bude uspořádána ve vévodském paláci velká slavnost, ke které je každý zván. Antifolus Syrakuský je skeptický. Syrakusan by asi sotva směl na slavnost. Jinak však není důvodu, proč by se mu v Efesu nemělo líbit. Každý si ho tu předchází, každý se mu koří. V tom přichází Dromio Syrakuský a od toho se dovídá Antifolus překvapující novinku, že byl před chvílí zatčen. Patrně kvůli Syrakusám. Antifolus Syrakuský proto pošle svého sluhu do přístavu pro meč a rozhodne se, že ještě večer odjede.

Antifolus Efeský, veden strážníkem, jenž ho zatkl, čeká zatím marně, že mu z domu pošlou výkupné. Dromio Efeský sice přichází, ale místo peněz nese bič. A aby nehody byly dovršeny, přichází v zápětí Adriana s lékařem; slyšela o svém muži dnes tolik nepochopitelného a pojala proto podezření, že přišel o rozum. Lékař také ihned začne Antifola i Dromia Efeského na místě léčit, prozatím bohužel jen s tím výsledkem, že oba musí být vsazeni do kobky pro bláznů.

VIII. o b r a z. (Před vévodským palácem)

v Ěfesu.) Luciana je smutná. Nejkrásnější slova, která kdy od muže slyšela, byla slova šilence.

Angelo, který uvažuje se strážníkem o tom, jakéže to jsou dnes všude poměry, spatří Antifola Syrakuského a spatří i svůj řetěz na jeho krku. Chce za svým šperkem, ale v tom se blíží Dromio, v ruce meč, jímž divoce mává, a zpívá si. Blázen s mečem v ruce! Angelo i strážník uteknou a odváží se vrátit teprve s eskortou ozbrojenců. Mezi Angelem a Antifolem Syrakuským dojde k prudké výměně názorů. Na vrcholu hádky se ozbrojenci vrhnou na Antifola i jeho sluhu, neboť oba prohlásili, že jsou ze Syrakus. Na scénu přikvačí Adriana, zápas je přerušen a pán i sluha se zachrání útekem přes zeď do palácové zahrady.

Adriana chce za svým chotěm a žádá proto vévodu o přístup do paláce. Vévoda — vladař i filosof v jedné osobě — zdráhá se na oko. Je Adrianin manžel vsutku ukryt v jeho zahradách? Přibíhá zděšený lékař — jeho pacienti mu uprchli — a v zápětí za ním přicházejí i oni, Antifolus Ěfeský, aby si stěžoval vévodovi na všechna příkoří, jež mu bylo snášet. Sotva dokončí svou stížnost, objeví se na scéně Antifolus Syrakuský a Dromio Syrakuský. Bratři — vždyť ěfeský Antifolus a Dromio nejsou leč hledanými bratry svých syrakuských jmenovců — se setkají a vše se vysvětlí. A vše také dobře skončí. I spor se Syrakusami se urovná. Neboť, jak praví vévoda, svět potřebuje jak „Ěfesanů“, kteří slouží řádu a udržují jej, tak i „Syrakusanů“, kteří odvážně se vydávají do světa, aby objevovali nové a neznámé. A všichni šťastni se odeberou na vévodovu slavnost.